

آموزش احکام

ویژه اولیاء و دانش آموزان

پایه هشتم

احکام نماز

۱ - نیت	} ۱ - رکنی	} واجبات
نماز
۱۸۲
۲ - تکبیرة الاحرام		
۳ - قیام موقع تکبیرة الاحرام برای کسانی که قادر به ایستادن هستند.		
۴ - قیام متصل به رکوع		
۵ - رکوع		
۶ - دو سجده در یک رکعت		
۱ - قرائت	} ۲ - غیر رکنی	
۲ - ذکر رکوع و سجود		
۳ - تشهد		
۴ - سلام		
۵ - ترتیب		
۶ - موالات		
۱ - هنگام قرائت	} ۷ - قیام	
۲ - بعد از رکوع		
۸ - طمأنینه (آرامش بدن) هنگام ذکر واجب		

احکام نموداری

- ۲ نکته در مورد نیت
- ۱- آنرا برای خدا به جا آورد (نیت قربة الی الله باشد) ^{۱۸۳}
 - ۲- از آغاز تا پایان نماز بداند چه نمازی می خواند. ^{۱۸۴}

- موارد جواز عدول* نیت ^{۱۸۵}
- ۱- عصر به ظهر (بفهمد نماز ظهر را نخوانده یا باطل خوانده)
 - ۲- قضای عصر به قضای ظهر
 - ۳- عشا به مغرب
 - ۴- قضای عشا به قضای مغرب
 - ۵- از ادا به قضا به شرطی که وقت ادا وسعت دارد.
 - ۶- از شکسته به تمام در مکان تخییر (مثل مسجد الحرام)

- ۱- آیت الله وحید: اگر از اول قصد عدول نداشته باشد اشکال ندارد (یعنی در وسط نماز تصمیم به فرادا کردن نماز بگیرد)
- ۷- از جماعت به فرادا

- ۲- آیت الله سیستانی و آیت الله مکارم: بدون عذر نمی توان از جماعت جدا شد.

- ۳- دیگر مراجع: اشکال ندارد.

* برگرداندن

احکام نمازگزار

۱۸۶ واجب رکنی ← تکبیرة الاحرام : تکبیری که با گفتن آن بسیاری از کارها بر نمازگزار حرام می شود.

۱ - به عربی صحیح گفته شود. ۱۸۷

۲ - هنگام گفتن تکبیر بدن آرام باشد. ۱۸۸

۳ - خودش صدای تکبیرش را بشنود. ۱۸۹

۴ - در حال ایستاده بگوید. ۱۹۰

۵ - بنا بر احتیاط واجب (آیت الله سیستانی : بنا بر احتیاط مستحب) آنرا به چیزی که

پیش از آن می خوانده ، وصل نکند. ۱۹۱

۱ - آیت الله سیستانی و آیت الله زنجانی : بهتر است

حرف راء را ضمه بدهد.

۲ - آیت الله مکارم: بنا بر احتیاط واجب حرف راء را ضمه بدهد.

۳ - دیگر مراجع : باید حرف راء را ضمه بدهد.

۶ - اگر می خواهد تکبیرة الاحرام را

به چیزی که بعد از آن است بچسباند

۱۹۲

شرایط
تکبیره
الاحرام

احکام نماز

- ۱۹۳ قیام
- ۱ - رکنی } ۱ - قیام هنگام تکبیرة الاحرام (مکرم : واجب است ولی رکن نیست)
 ۲ - قیام متصل به رکوع (از قیام به رکوع رفتن)
- ۲ - غیر رکنی } ۱ - قیام در هنگام قرائت
 ۲ - قیام بعد از رکوع

- ۱۹۴
- ۱ - موقع ایستادن } ۱ - آیت الله خامنه ای: باید هر دو پا روی زمین باشد.
 ۲ - آیت الله زنجانی : مستحب است هر دو پا روی زمین باشد.
 ۳ - دیگر مراجع: بنا بر احتیاط واجب هر دو پا روی زمین باشد.
- واجبات قیام
- (لازم نیست سنگینی بدن روی هر دو پا باشد و اگر روی یک پا هم باشد اشکال ندارد)
- ۲ - پاها را خیلی گشاد نگذارد که ایستادن معمولی نباشد مگر در موارد اضطرار ۱۹۵
- ۳ - راست ایستادن جز در موارد اضطرار ۱۹۶
- ۴ - آرامش بدن مگر در حال اضطرار (آیت الله سیستانی: بنا بر احتیاط بدن را حرکت ندهد)
- ۵ - استقلال و تکیه نکردن به چیزی مگر در حال اضطرار
 (آیت الله زنجانی و آیت الله وحید: بنا بر احتیاط به جایی تکیه نکند.)

احکام نمداری

۱- در نماز صبح و مغرب و عشاء مردان باید بلند بخوانند (جوهر صدا بیرون بیاید) ^{۱۹۹}

۱- اگر نامحرمی نیست: می تواند حمد و سوره را بلند یا آهسته بخواند.

۱- آیت الله زنجانی و آیت الله مکارم: مستحب است که آهسته بخواند.

۲- آیت الله سیستانی و آیت الله وحید: در صورتی که شنوایی بر زن حرام باشد مثلاً به نرمی و با صدای ظریف بخواند جایز نیست بلند بخواند و اگر خواند (آیت الله سیستانی) نمازش باطل است.

۳- دیگر مراجع: بنا بر احتیاط واجب باید آهسته بخواند.

۲- زن در نماز

صبح، مغرب و عشا

۲۰۰

۲- اگر نامحرمی هست

احکام
حمد و
سوره
در نماز

۳- کسی که حمد و سوره را حفظ نیست می تواند از روی قرآن بخواند. ^{۲۰۱}

۴- اگر هر دو یا یکی از آنها را فراموش کند و بعد از رسیدن به رکوع یادش بیاید نمازش

صحیح است. ^{۲۰۲}

احکام نماز و ادای

- ۱- اگر در نماز جماعت خواندن سوره مانع درک رکوع امام می شود نباید بخواند. ۲۰۳
- ۲- بسم الله جزئی از سوره است و باید گفته شود. ۲۰۴
- ۳- اگر در کار مهمی عجله دارد می تواند سوره را نخواند. ۲۰۵
- ۴- خواندن سوره های بزرگ اگر باعث گذشتن وقت می شود ، جایز نیست ولی در وسعت وقت ، موالات را به هم نمی زند. ۲۰۶
- ۵- خواندن سوره هایی که سجده واجب دارند در نماز واجب ، جایز نیست ولی در نماز مستحب اشکال ندارد. ۲۰۷
- ۶- قبل از گفتن بسم الله سوره را تعیین کند. ۲۰۸
- ۷- هر سوره را اگر تا نصف بخواند نمی تواند رها کند و سوره ی دیگر بخواند. ۲۰۹
- ۸- اگر سوره کافرون یا توحید را شروع کند نمی تواند رها کند. ۲۱۰
- ۹- در روز جمعه اگر شروع به خواندن سوره ی منافقون و جمعه کرد ، نمی تواند عدول کند. ۲۱۱
- ۱۰- اگر وقت نماز تنگ است یا انسان ناچار شود سوره را نخواند مثل اینکه دزد یا درنده به او صدمه می زند نباید سوره بخواند. ۲۱۲

احکام
سوره
در نماز

احکام نماز و اداری

- ۱ - به جای تسبیحات می تواند سوره ی حمد بخواند. ^{۲۱۳}
- ۲ - یک مرتبه خواندن تسبیحات کافی است. گرچه احتیاط مستحب است که سه بار بخواند.
- ۳ - در تنگی وقت باید یک مرتبه تسبیحات را بگوید. ^{۲۱۵}
- ۴ - بر مرد و زن واجب است که در رکعت سوم و چهارم حمد یا تسبیحات را آهسته بخوانند و بنابر احتیاط بسم الله آنرا هم آهسته بگوید (آیت الله سیستانی: واجب نیست بسم الله آنرا هم آهسته بگوید ولی اگر ماموم است بنابر احتیاط آهسته بگوید.)
- ۵ - اگر در ۲ رکعت آخر به گمان اینکه در رکعت اول است حمد بخواند نمازش صحیح است. ^{۲۱۷}

احکام
تسبیحات
اربعه

احکام نماز و اداری

- ۱- خم شدن به قصد رکوع باشد. ۲۱۸
- ۲- خم شدن به اندازه ای باشد که بتواند دست را به زانو بگذارد. ۲۱۹
- ۳- هر ذکری در رکوع گفته شود کافی است ولی احتیاط واجب آن است که از سه مرتبه سبحان الله یا یک مرتبه سبحان ربی العظیم و بحمدہ کمتر نباشد. ۲۲۰
- ۴- ذکر رکوع باید به عربی صحیح خوانده شود. ۲۲۱
- ۵- در رکوع باید به تعداد ذکر واجب، بدن آرام باشد. ۲۲۲
- ۶- بعد از تمام شدن ذکر رکوع باید راست بایستد. ۲۲۳
- ۷- طمأنینه لازم است (بعد از ایستادن باید بدن آرام شود و بعد به سجده رود) ۲۲۴
- ۸- زیاد شدن رکوع در نماز جماعت به خاطر متابعت از امام، در صورتیکه رکوع سهوی باشد نماز را باطل نمی کند. ۲۲۵

واجبات
رکوع

احکام نماز و اداری

- ۱ - گذاردن
هفت موضع
بر زمین
۲۲۶
- ۱ - پیشانی به اندازه یک درهم
نکته: چیزی زیر پیشانی مانع رسیدنش به زمین نشود.
۲ و ۳ - کف دو دست
۴ و ۵ - دو سر زانو
۶ و ۷ - دو سر انگشت بزرگ پا (اگر انگشتان دیگر هم روی زمین باشد اشکال ندارد)
آیت الله سیستانی و آیت الله وحید: گذاشتن ظاهر ناخن (پشت آن) هم کفایت می کند.
- ۲ - در سجده هر ذکر بگوید کافی است ولی: آیت الله زنجانی و آیت الله وحید (دیگر مراجع بنا بر احتیاط)
واجب است ذکر به تعداد سه مرتبه سبحان الله یا یک مرتبه سبحان ربی الاعلی و بحمده باشد.
- ۳ - طمأنینه: آرام گرفتن بدن هنگام گفتن ذکر سجده ۲۲۸
۴ - نشستن پس از سجده ۲۲۹
۵ - آرامش بدن در حال نشستن بعد از سجده اول ۲۳۰

واجبات
سجده

احکام نماز و اداری

- ۶- هنگام گفتن ذکر سجده تمام هفت عضو روی زمین باشد. ۲۳۱
- ۷- مساوی بودن محل سجده و جای زانوها و سر انگشتان مگر به اندازه چهار انگشت بسته ۲۳۲
- ۸- پاک بودن جایی که پیشانی را روی آن می گذارند. ۲۳۳
- ۹- بین پیشانی و آنچه بر آن سجده می کند چیزی مانع نباشد. ۲۳۴
- ۱۰- ذکر سجده را به عربی صحیح قرائت کند. ۲۳۵
- ۱۱- رعایت ترتیب و موالات ۲۳۶
- ۱۲- بر چیزی سجده کند که سجده بر آن صحیح باشد. ۲۳۷
- ادامه
واجبات
سجده

- ۱- بر زمین : غیر از معادن عقیق و فیروزه
- ۲- آنچه از زمین می روید به شرط آن که خوراکی و پوشاکی انسان نباشد. ۲۳۹
- بر چه چیزی سجده صحیح است؟

احکام نیت و ادائیگی

۱- از دو رکعت بود: قضای هر کدام را به همراه دو سجده ی سهو بعد از نماز انجام دهد.

۲- از یک رکعت بود: نمازش باطل است.

۱- دو سجده

اگر سجده
فراموش
شود
۲۴۰

۱- به حد رکوع رکعت بعد نرسیده: برگردد و انجام دهد (به نظر بعضی از مراجع سجده ی سهو هم انجام دهد)

۲- یک سجده

۲- بعد از رسیدن به رکوع فهمیده: قضایش را به همراه سجده ی سهو بعد از نماز به جا آورد.

احکام نماز و اداری

- ۱- وقت وسعت دارد : نماز را بشکند و مهر تهیه کند.
- ۱- لباسی که از پنبه یا کتان است
- ۲- وقت تنگ است به ترتیب اولویت بر اینها سجده کند
- ۲- هر لباسی اگر نبود
- ۳- پشت دست
- ۴- سنگهای معدنی مثل عقیق
- اگر مهر نماز گزار گم شود ۲۴۱

(آیت الله سیستانی: در وسعت وقت اگر مراتبی را که گفته شد رعایت کند نمازش صحیح است.)

- ۱- گفتن شهادتین : اَشْهَدُ أَنْ ...
- ۲- صلوات بر محمد و آلش (گفتن وَ عَجَّلْ فَرَجَهُمْ اگر به قصد دعا باشد اشکال ندارد)
- ۳- نشستن به اندازه ذکر تشهد
- ۴- طمأنینه و آرامش بدن موقع ذکر
- ۵- ترتیب اذکار را رعایت کند.
- ۶- موالات در اذکار
- ۷- خواندن تشهد با قرائت صحیح عربی
- واجبات تشهد ۲۴۲

احکام نهموداری

۱- قبل از رکوع یادش بیاید باید بنشینند و تشهد را بخوانند و دوباره بایستند و نماز را ادامه دهد

(آیت الله وحید: بنا بر احتیاط واجب بعد از نماز برای ایستادن بیجا دو سجده سهو به جا آورد.)

۲- در رکوع یا بعد از رکوع متوجه شود: نماز را تمام کند و بعد از سلام نماز تشهد را قضا کند و بنا بر احتیاط واجب دو سجده سهو به جا آورد.

(آیت الله زنجانی، آیت الله سیستانی، آیت الله مکارم و آیت الله وحید: دو سجده سهو به جا آورد.)

اگر تشهد
فراموش
شود
۲۴۳

۱- در قضای تشهد، سلام لازم نیست.

۲- شرایط نماز (پاک بودن) را دارا باشد.

۳- بین آن و نماز فاصله نیفتد.

۴- قضای تشهد بر سجده سهو مقدم است.

احکام تشهد
قضا شده
۲۴۴

احکام نیت و دعا

- ۱- بنا بر احتیاط واجب در قنوت باید دستها را بالا آورد.
- ۲- دعا کردن برای چیز حرام در قنوت جایز نیست.
- ۳- در قنوت هر ذکری بگوید اگر چه یک صلوات باشد کافی است.
- ۴- به غیر از نماز جماعت مستحب است قنوت را بلند بخواند.
- احکام قنوت ^{۲۴۵}

- ۱- قبل از رسیدن به رکوع متوجه شود ، بایستد و بخواند.
- ۲- در رکوع متوجه شود مستحب است بعد از رکوع قضا نماید.
- ۳- در سجده یادش بیاید مستحب است بعد از نماز ، قضا کند.
- اگر قنوت سهواً فراموش شود ^{۲۴۶}

احکام نماز و اداری

سلام واجب ۲۴۷

۱- السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين

۱- آیت الله زنجانی، آیت الله نوری و آیت الله وحید: این سلام به تنهایی کفایت می کند.
 ۲- آیت الله سیستانی و آیت الله مکارم: اگر این سلام را بگوید، السلام علیکم و رحمه الله و برکاته را هم بر احتیاط واجب باید بگوید.

۲- السلام علیکم و رحمه الله و برکاته
 به نظر همه ی مراجع ، این سلام به تنهایی کفایت می کند.

اگر سلام نماز را فراموش کند

۱- و موقعی یادش بیاید که صورت نماز به هم نخورده و کاری هم که عمدی و سهوی آن نماز را باطل می کند مثل پشت به قبله کردن انجام نداده : باید سلام را بگوید و نمازش صحیح است. ۲۴۸

۱- و قبل از آن } ۱- آیت الله وحید: بنا بر احتیاط، نمازش باطل است.
 ۲- و موقعی یادش بیاید که صورت نماز به هم نخورده است } ۲- دیگر مراجع : نمازش صحیح است.
 ۱- آیت الله نوری و آیت الله وحید : نمازش باطل است.
 ۲- و قبل از آن مبطلی } ۲- آیت الله مکارم: بنا بر احتیاط اعاده کند.
 ۳- دیگر مراجع : نمازش صحیح است.
 ۲- و قبل از آن مبطلی } ۲- آیت الله مکارم: بنا بر احتیاط اعاده کند.
 ۳- دیگر مراجع : نمازش صحیح است.

احکام نموده‌داری

احکام اذان و اقامه

۱- مستحب است مرد و زن قبل از نمازهای یومیه اذان و اقامه بگویند ولی پیش از نماز

۳۳

عید فطر و قربان مستحب است ۳ مرتبه بگوید «الصلاة»

۲- مستحب است در روز اولی که بچه به دنیا می آید یا پیش از آنکه بند نافش بیفتد

۳۴

در گوش راست او اذان و در گوش چپش اقامه بگویند.

۳- اگر برای نماز جماعتی اذان

۱- آیت الله مکارم: بنا بر احتیاط واجب باید اذان و اقامه را ترک کند.

و اقامه گفته باشند کسی که

۲- دیگر مراجع: نباید برای نماز خود اذان و اقامه بگوید.

۳۵

با آن جماعت نماز می خواند

۳۶

۴- اقامه باید بعد از اذان گفته شود و اگر قبل از اذان بگویند صحیح نیست.

احکام نهوداری

۱- آیات عظام خامنه ای و وحید: اگر احتمال خلل نمی دهد جایز نیست اعاده کند.

۲- آیت الله زنجانی: به قصد رجاء اشکال ندارد.

۳- آیت الله سیستانی: اعاده ندارد.

۴- آیات عظام مکارم و نوری: اعاده جایز نیست.

آیا نماز
واجبی که
با حضور
قلب خوانده
نشده است
را می توان
اعاده کرد؟
(دوباره خواند) ^{۴۵}

دوره برای جبران عدم } ۱ - مقید باشیم نافله های نماز را بخوانیم
حضور قلب در نماز } ۲ - از تربت سید الشهداء استفاده کنیم. ^{۴۶}

احکام نهمه داری

- ۱- اگر وقت نماز وسیع باشد کند. }
 ۱- و امکان تطهیر باشد و صورت نماز به هم نخورد: باید تطهیر کند.

۲- و امکان تطهیر و تعویض نباشد، نماز باطل است و دوباره بخواند.

چنانچه کسی در بین نماز خون دماغ شود یا از زخمی، خونی به بدن یا لباسش برسد^{۶۳}

- ۲- اگر وقت نماز تنگ باشد }
 ۱- و امکان تعویض باشد: باید تعویض کند.
- ۲- امکان تعویض نباشد: با همان حال نماز بخواند و صحیح است.

تبصره: این مسئله در جایی است که خون بیشتر از درهم یا دو ریالی باشد ولی اگر خون کمتر از آن باشد در هر صورت نماز صحیح است.

احکام نماز و اداری

- ۱- لازم نیست اطمینان پیدا کند که میتواند در آن مکان نماز را تمام کند (بعضی مراجع: اطمینان لازم است) ^{۱۷۵}
- ۲- در جایی که ماندن در آن حرام است مثل خطر خراب شدن یا ریزش سقف یا سیل و لو معصیت کرده ولی، نماز صحیح است. ^{۱۷۶} (آیت الله مکارم: بنا بر احتیاط واجب دوباره بخواند.)
- ۳- ایستادن روی چیزی که ایستادن و نشستن روی آن حرام است مثل فرشی که اسم خدا بر آن نوشته شده در اینجا معصیت کرده ولی نمازش صحیح است. ^{۱۷۷} (آیت الله وحید و مکارم: بنا بر احتیاط نماز را دوباره بخواند.)
- ۴- جلوتر از قبر ائمه و پیامبر (ص) چنانچه نماز خواندن بی احترامی باشد حرام است ولی نماز باطل نیست. ^{۱۷۸} (آیت الله وحید و مکارم: بنا بر احتیاط واجب دوباره بخواند.)
- ۵- مستحب است مرد بر زن مقدم باشد. (آیت الله مکارم: جلوتر بودن زن مبطل نماز است البته اگر بعد از اینکه مرد در حال نماز خواندن است زن جلوی او بایستد فقط نماز زن باطل است و اگر بعد از اینکه زن در حال نماز خواندن است مرد پشت سرش بایستد فقط نماز مرد باطل است) ^{۱۷۹}
- ۶- خواندن نماز واجب داخل کعبه مکروه است. ^{۱۸۰} (آیات عظام سیستانی و مکارم: بنا بر احتیاط واجب نماز واجب را در کعبه نخواند.)
- ۷- پستی و بلندی جای پیشانی نسبت به زانوها و انگشتان پا بیش از ۴ انگشت نباشد. ^{۱۸۱}

احکام مکان
نماز گزار

احکام نمازگزار

۱ - غصبی نباشد. ۱۶۸

الف) اگر کسی در مسجد جای دیگری را بگیرد، بعضی از فقها فرموده اند نمازش باطل است. ۱۶۹

ب) اگر با عین پول خمس داده نشده یا زکات نداده ملکی را بخرد نماز در آن باطل است (آیت الله زنجانی: اگر چه تصرف در ملک غصبی حرام است ولی موجب بطلان نماز نمی شود) ۱۷۰

۲ - بی حرکت باشد (مثل خرمن گندم و جو نباشد)

مسئله: در قطار، کشتی، اتومبیل به خاطر تنگی وقت و... اگر ناچار باشد نماز بخواند به قدر ممکن در حرکت چیزی نخواند و اگر از قبله برگشت نمازگزار به طرف قبله برگردد. ۱۷۱

۳ - مکانی باشد که بتوان افعال نماز را به طور صحیح انجام داد. ۱۷۲

۴ - مکان دارای نجاست مرطوب نباشد که رطوبت آن به بدن یا لباس برسد. ۱۷۳

مسئله: محل سجده باید پاک باشد و اگر نجاست خشک هم باشد نماز باطل است. ۱۷۴

شرایط
مکان
نمازگزار

احکام نموداری

۱- آیات عظام زنجانی، سیستانی، مکارم و وحید: روزه اش صحیح است.

۲- دیگر مراجع: بنابر احتیاط واجب، روزه ی آن روز را قضا نماید

ولی کفاره ندارد.

اگر شخصی در
ماه مبارک
رمضان چیزی
بخورد که بداند
فردا قی می کند^{۱۰۸}

۱- چنانچه برای او ضرر و مشقت داشته باشد: لازم نیست خودداری کند.

۲- چنانچه برای او ضرر نداشته باشد

۲- دیگر مراجع: باید خودداری نماید.

اگر روزه دار
بتواند از قی کردن
خودداری کند^{۱۰۹}

احکام نموداری

۱- آیت الله مکارم: } اگر قادر به تحقیق بوده : باید قضا کند.
اگر قادر به تحقیق نبوده : بنابر احتیاط قضا کند.

۲- آیات عظام زنجانی و وحید: } نبوده : قضا واجب است.
اگر به افق نگاه نکرده و شهادت
شهود عادل هم بر طلوع
بوده : هم قضا و هم کفاره واجب است.

۳- آیت الله خامنه ای: باید قضای آن روز را بگیرد.

۴- آیات عظام سیستانی و نوری: چه قادر بر تحقیق باشد یا نباشد روزه باطل است و باید قضا کند.

اگر شخصی
در ماه مبارک
رمضان بدون
تحقیق از
طلوع فجر
مبطلی را
انجام دهد و
بعدا بفهمد
صبح بوده^{۹۶}

احکام نموداری

۱- آیت الله خامنه ای: بنابر احتیاط واجب روزه اش باطل است.

۲- آیات عظام مکارم و نوری: روزه اش باطل است (آیت الله مکارم: مگر اینکه در آن حالت توجه نداشته باشد فلان عمل روزه را باطل می کند)

۳- آیت الله زنجانی: اگر با توجه به اینکه آن کار روزه را باطل می کند نیت افطار کند روزه اش باطل شده است.

۴- آیت الله سیستانی: اگر علم به مفطر بودن آن داشته باشد و مجددا نیت روزه نکند روزه اش باطل می شود و اگر مجددا نیت روزه کند احتیاط واجب آن است که روزه ی آن روز را تمام کند و بعدا قضای آن را به جا آورد.

۵- آیت الله وحید: در صورتیکه علم به مفطر بودن داشته باشد روزه ی او باطل است.

اگر روزه دار در
روزه واجب
معین مثل ماه
رمضان نیت
کند روزه ی
خود را باطل
کند اما نیتش
را عملی نکند^{۹۷}

نکته: همین مسئله در مورد روزه واجب غیر معین مثل روزه ی کفاره... به نظر همه ی مراجع چنانچه قبل از ظهر دوباره نیت روزه کند روزه ی او صحیح است.

احکام نموداری

باطل کردن
روزه ی ماه
مبارک رمضان^{۹۸}

- ۱- با حرام و خوردن چیزی
که برای انسان ضرر دارد
- ۱- آیت الله زنجانی: حرام است و کفاره جمع دارد.
- ۲- آیات عظام خامنه ای و سیستانی: حرام است و کفاره جمع ندارد.
- ۳- دیگر مراجع: حرام است و بنابر احتیاط کفاره جمع بر او واجب می شود.

- ۲- با دروغ بستن
به خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم
- ۱- آیت الله زنجانی: حرام است و بنابر احتیاط کفاره تخییری دارد.
- ۲- آیت الله سیستانی: حرام است و احتیاط مستحب است که کفاره بدهد.
- ۳- آیت الله مکارم: حرام است و یک کفاره کافی است.
- ۴- دیگر مراجع: حرام است و بنابر احتیاط واجب کفاره جمع بدهد.

۳- با حلال مثل خوردن و آشامیدن چیز حلال: حرام است و باید کفاره تخییری بدهد.

احکام نهمه داری

باطل
کردن
روزه ی
۹۹

۱- وقت برای قضا کردن دارد } ۱- قضا

۱- قبل از ظهر } ۱- آیت الله زنجانی: اگر شب نیت روزه داشته جایز نیست و اگر شب نیت نداشته جایز است.

۲- دیگر مراجع: جایز است.

۲- بعد از ظهر: جایز نیست، چه وقت برای غذا کردن داشته باشد چه نداشته باشد و کفاره افطار روزه ی قضا دارد.

اگر قضای رمضان امسال است و وقت برای قضا کردن ندارد } ۱- قبل از ظهر

۱- آیات عظام خامنه ای و وحید: بنا بر احتیاط افطار نکند.

۲- آیت الله سیستانی: بهتر است افطر نکند.

۳- آیت الله زنجانی: نمی تواند افطار کند.

۴- دیگر مراجع: جایز نیست و کفاره تاخیر دارد.

۲- بعد از ظهر: جایز نیست و کفاره ی افطار روزه ی قضا دارد.

۲- مستحبی } ۱- قبل از ظهر: جایز است.

۲- بعد از ظهر } ۱- آیات عظام سیستانی و نوری: مکروه است.

۲- دیگر مراجع: جایز است.

احکام نموده‌داری

۱- آیت الله وحید: اگر شیرینی داشته باشد یا طعم آن به جهت خرد شدن اجزاء آدامس باشد و آنرا فرو بدهد اشکال دارد.

۲- آیات عظام مکارم و نوری: با توجه به اینکه اجزاء آن تدریجاً جدا می شود و ذراتی از آن فرو می رود جایز نیست.

۳- دیگر مراجع: چنانچه هیچ طعمی نداشته باشد که به حلق برود روزه صحیح است لکن این عمل برای روزه دار پسندیده نیست و تظاهر به آن از بعضی جهات اشکال دارد.

جویدن
آدامس در
حال روزه^{۱۰۰}

احکام نموده‌داری

۱- آیت الله مکارم: اگر به صورت گاز یا بخار وارد ریه شود اشکال ندارد.

۲- آیت الله زنجانی: اگر قبل از رسیدن به حلق به صورت هوادر بیاید عمل مذبور روزه را باطل نمی کند (اگر بصورت مایع به حلق نرسد اشکال ندارد)

۳- آیت الله خامنه‌ای: اگر صرفاً برای باز کردن راه تنفسی بدون دارو باشد و یا همراه با دارویی است که به صورت پودر به ریه ها می رسد روزه اشکال ندارد.

۴- آیت الله سیستانی: اگر فقط دارو را وارد ریه کند روزه را باطل نمی کند.

۵- آیت الله نوری: استفاده از آن در حد ضرورت، روزه را باطل نمی کند.

استفاده
از اسپری
در حال
روزه برای
افرادی که
آسم
دارند^{۱۰}

احکام نهمه داری

۱- آیات عظام خامنه ای و سیستانی: اشکال ندارد مگر اینکه به صورت آب در آید و آنرا فرو دهد.

۲- آیات عظام نوری، مکارم و وحید: بنا بر احتیاط واجب روزه را باطل می کند.

۳- آیت الله زنجانی: اگر اطمینان داشته باشد که به حلق نمی رسد روزه اش صحیح است.

۱ - چنانچه به حلق برسد

بخور غلیظ
برای روزه دار ۱۰۲

۲ - چنانچه به حلق نرسد: اشکال ندارد مگر اینکه به صورت آب در آید و آنرا فرو دهد.

۱- آیت الله زنجانی: اگر عرفاً مزه آن به حلق می رسد کراهت دارد و اگر عرفاً صدق خوردن هم می کند روزه باطل می شود و این در صورتی است که بداند ولی اگر نداند روزه باطل نمی شود.

۲- دیگر مراجع: اگر نداند که به حلق می رسد مکروه است و اگر بداند که به حلق می رسد جایز نیست و روزه باطل می شود.

ریختن
قطره در
بینی برای
روزه دار ۱۰۳

احکام نموداری

معمولاً در آندوسکوپي قبل از شروع به آن موادی را به بیمار می دهند که در دهان بگیرد و اثرش بی حسی محدوده ی گلو و دهن بیمار است اگر در آن موقع چیزی از آن وارد حلق شود روزه باطل می شود و نیز اگر به لوله ی آن آب دهان بچسبد و بعد از خروج از دهان مجدداً با همان رطوبت وارد حلق شود روزه باطل می شود مگر اینکه رطوبت بسیار کم باشد.

آندوسکپی برای
روزه دار ۱۰۴

۱- آیات عظام خامنه ای و وحید: در غیر صورت اضطرار بنا بر احتیاط واجب جایز نیست.

۲- آیت اله زنجانی: به چنین روزه ای نمی توان اکتفا کرد.

۳- آیت الله سیستانی و نوری: جایز نیست.

۴- آیت الله مکارم: بنا بر احتیاط آن روزه را تمام کند و قضای آن را بگیرد.

تزریق خون
به بدن
روزه دار ۱۰۵

احکام نهمه داری

- ۱- آیت الله وحید: روزه باطل می شود و قضای آن را باید بگیرد.
- ۲- آیت الله زنجانی: معصیت کرده و حرام است ولی روزه باطل نمی شود.
- ۳- آیت الله سیستانی: کراهت شدید دارد ولی روزه باطل نمی شود.
- ۴- دیگر مراجع: بنابر احتیاط واجب روزه باطل می شود و قضای آن را باید بگیرد.
- با فرو بردن
تمام سر در
آب عمداً^{۱۰۶}

- ۱- آیت الله نوری: روزه اش باطل می شود.
- ۲- دیگر مراجع: روزه او باطل نمی شود.
- زیر آب رفتن با
کلاه غواصی که به
سر نچسبیده^{۱۰۷}

احکام نموداری

۱ - روزه ی قضای ماه رمضان دارد؟ جایز نیست. ^{۱۴۵}

۱- آیت الله زنجانی: اگر وقت روزه استیجاری تنگ باشد

گناهکار است ولی روزه او صحیح است.

۲- دیگر مراجع: جایز است.

^{۱۴۶}

۲ - روزه ی استیجاری دارد؟

آیا شخص می تواند

روزه ی مستحبی

بگیرد در حالیکه

۱- آیت الله سیستانی: جایز است.

۲- آیت الله وحید: بنا بر احتیاط جایز نیست.

آیت الله زنجانی: نمی تواند روزه مستحبی بگیرد مگر اینکه

به جهتی نتواند روزه واجب بگیرد. مثلا در سفر باشد و نذر

کرده باشد که روزه مستحبی بگیرد.

۴- دیگر مراجع: جایز نیست.

۳ - روزه ی واجب

دیگری غیر از قضای

ماه رمضان دارد؟ ^{۱۴۷}

۴- روزه ی قضای پدر بر عهده اش است؟ آیت الله خامنه ای و سیستانی: روزه اش صحیح است

۱- آیت الله سیستانی جایز است.

۲- آیت الله مکارم: جایز نیست.

۳- آیت الله خامنه ای: اگر هنوز وقت عمل به نذر نرسیده میتواند

روزه مستحبی بگیرد.

۴- آیت الله وحید: بنا بر احتیاط جایز نیست.

۵ - روزه ی نذر معین

بر عهده اش است؟ ^{۱۴۹}

احکام نموداری

۱- آیت الله وحید: بنابر احتیاط واجب تا ماه رمضان آینده باید بگیرد.

۲- آیت الله سیستانی: گناه ندارد ولی در صورت عدم قضا، کفاره ی تأخیر بدهد.

۳- آیات عظام زنجانی، مکارم و نوری: اگر بتواند بگیرد و بدون عذر نگیرد گناه کرده و کفاره ی تأخیر دارد.

اگر کسی از ماه رمضان قبل روزه ی قضا بر عهده اش باشد آیا واجب است تا قبل از ماه رمضان سال بعد قضای آنرا به جا آورد؟^{۱۲۹}

احکام نموده‌داری

مسأله؛ اگر شخصی بواسطه ی عذری مثل بیماری ، ماه رمضان را روزه نگرفته و تا ماه رمضان بعد نیز بواسطه ی همان عذر نتوانسته آنها را قضا کند ، قضای روزه های نگرفته بر او واجب نیست و باید برای هر روز یک مُد طعام (آیت الله زنجانی: ۹۰۰ گرم و دیگر مراجع: ۷۵۰ گرم) به فقیر بدهد.

۱- آیت الله مکارم: احتیاط واجب این است که روزه هایی که نگرفته قضا کند و برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد.

۲- دیگر مراجع: قضای روزه ها واجب است و
۱- آیات عظام خامنه ای و نوری: بنابر احتیاط مستحب برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد.
۲- دیگر مراجع: بنابر احتیاط برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد.

ولی اگر
بدلیل عذر
دیگر مثل
مسافرت ، روزه
نگرفته باشد و تا
رمضان بعد عذر
باقی بماند^{۱۲۸}

احکام نهم و داری

۱ - نمازهایی را که در این مدت خوانده است: باید قضا کند.

۱ - جاهل قاصر بوده: صحیح است.

۱- آیت الله وحید: اگر

۲ - جاهل مقصر بوده: قضا دارد.

۲ - دیگر مراجع: اگر اطمینان داشته که غسلش صحیح است و یا اینکه اصلاً نمی دانسته در بدنش مانعی وجود دارد روزه ی ماه مبارک رمضان او صحیح است.

۲ - روزه هایی که در این مدت گرفته است (روزه ی مبارک ماه رمضان)

اگر شخصی بعد از مدتی متوجه باطل بودن غسلش شود^{۱۲۳}

۱- آیت الله سیستانی: روزه ی قضای او صحیح است.

۲- آیات عظام مکارم و وحید: بنا بر احتیاط واجب روزه ی او باطل است.

۳- دیگر مراجع: روزه ی او باطل است.

۳ - اگر روزه ی او قضای ماه مبارک رمضان بوده است و در وسعت وقت روزه گرفته است